

۱ تولید و گسترش کشتی‌های کانتینر، چه تحولی را در جابه‌جایی کالاها به وجود آورده است؟

۲ چه عواملی سبب شده است به تدریج حومه‌ها در اطراف شهرها به ویژه شهرهای بزرگ و پرجمعیت، شکل بگیرند؟

۳ دو مورد از مزایای مسافرت با قطار نسبت به خودرو را بنویسید.

۴ نتایج گسترش جاده‌ها و خودروها را در دهه‌های اخیر بنویسید.

۵ با توجه به ارتباط میان جغرافیا و حمل‌ونقل، هدف آن را بنویسید.

۶ در حمل‌ونقل، بیمه چه کمکی به بیمه‌گذاران می‌کند؟

۷ مفهوم «حمل‌ونقل پایدار» را تعریف کنید.

۸ کدام ویژگی‌های سواحل، بر احداث و مدیریت بندرگاه‌ها تأثیر می‌گذارد؟

۹ چرا کشور ایران، به حمل‌ونقل دریایی دسترسی پیدا کرده است؟

۱۰ به جای موارد الف و ب، عبارت مناسب را بنویسید.

ویژگی	حمل‌ونقل جاده‌ای	حمل‌ونقل هوایی
هزینه	الف	گران‌تر است
امنیت	سوانح آن زیاد است	ب

۱۱ علت ایجاد مسیرهای اتوبوس‌های تندرو (BRT) را بنویسید.

۱۲ مهم‌ترین نتیجه افزایش سفرها و تعداد خودروها، در دهه‌های اخیر را بنویسید.

۱۳ برای تقویت فرهنگ ایمنی، به ساکنان هریک از مناطق زیر چه آموزش‌هایی باید داده شود؟
الف) ساکنان مناطق نزدیک ریل‌های قطار:
ب) ساکنان روستاها و مزارع مجاور خطوط لوله حمل نفت و گاز:

۱۴ چرا خطوط لوله از نظر حوادث غیرمترقبه به مراقبت زیاد نیاز دارد؟

۱۵ هزینه احداث خطوط آهن در کدام نواحی زیاد است؟

۱۶ هریک از موارد سمت راست به کدامیک از موارد سمت چپ اشاره دارد؟ (۱ مورد اضافی)

الف) قطار شهری که بیش‌تر از زیر زمین و روی ریل حرکت می‌کند. (۱) مونوریل	
ب) قطار خیابانی که در سطح خیابان‌ها، بر روی ریل‌ها حرکت می‌کند. (۲) مترو	
ج) قطار هوایی که هزینه احداث آن زیاد است. (۳) تراموا	
(۴) BRT	

۱۷ به چه علت نصف‌النهار گرینویچ به عنوان مبدأ اندازه‌گیری طول جغرافیایی انتخاب گردید؟

۱۸ نوع سواحل از نظر کدام ویژگی‌ها، بر احداث و مدیریت بندرگاه‌ها تأثیر می‌گذارد؟

۱۹ با توجه به نیاز انسان به حمل‌ونقل تعیین کنید کدام تقاضا کمی و کدامیک کیفی است؟
الف) بهبود سرعت
ب) رفاه و ایمنی بیش‌تر
ج) تقاضای افزایش مسیرها

۲۰ کدام شیوه حمل‌ونقل برای حمل کالاهایی مانند دارو مناسب‌تر است؟

۲۱ در میان وسایل حمل‌ونقل، سرعت کدام نوع نسبت به سایر وسایل حمل‌ونقل کم است؟

۲۲ بهترین نوع لوکوموتیو از نظر سازگاری با محیط کدام است؟

۲۳ سه مورد از جنبه‌های مختلف اهمیت حمل‌ونقل در زندگی جوامع را نام ببرید.

۲۴ در حمل‌ونقل، بیمه چه کمکی به بیمه‌گذاران می‌کند؟

۲۵ به چه علت در حمل‌ونقل از طریق خطوط لوله، بر سر راه لوله‌ها، ایستگاه‌های پمپاژ وجود دارد؟

از دهه‌ی ۱۹۷۰ میلادی تحول مهم در حمل‌ونقل دریایی ظرفیت جابه‌جایی کالا را سرعت بخشید، آن را بنویسید.

چرا جغرافیای حمل‌ونقل، شاخه‌ای از جغرافیای اقتصادی محسوب می‌شود؟

برای هریک از سیستم‌های حمل‌ونقل زیر یک مزیت بنویسید.

الف) حمل‌ونقل آبی:

ب) حمل‌ونقل هوایی:

ج) حمل‌ونقل لوله‌ای:

جاهای خالی را با عبارت مناسب کامل کنید.

الف) به طور کلی، هر چه حجم محموله بیش‌تر باشد هزینه حمل آن می‌شود.

ب) ترکیبی از دو یا چند شیوه مختلف حمل‌ونقل را می‌گویند.

ج) مهم‌ترین راهکار بهبود حمل‌ونقل شهری گسترش است.

د) مدیریت حمل‌ونقل آبی بر عده سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه است.

درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.

الف) اختراع چرخ تحول بزرگی در حمل‌ونقل آبی و ریلی به وجود آورد.

ب) آلاینده‌ی محیط زیست در حمل‌ونقل جاده‌ای بسیار بیش‌تر از حمل‌ونقل ریلی است.

ج) GIS توانایی محاسبات آماری و ریاضی را دارد.

د) همه نصف‌النهارهایی که داخل یک قاچ قرار گرفته‌اند، ساعت یکسانی دارند.

محدودیت‌های سیستم حمل‌ونقل هوایی را بنویسید.

از هواپیما معمولاً برای حمل چه کالاهایی استفاده می‌شود؟ (۴ مورد)

در نیم قرن اخیر سه عاملی که موجب گسترش و تحول در صنعت حمل‌ونقل شده است، را نام ببرید. (۲ مورد)

کلمه مناسب را از داخل کمانک انتخاب کرده و بنویسید.

الف) در انتخاب شیوه‌ی حمل‌ونقل به (نوع و حجم محموله - حفظ محیط زیست) توجه می‌شود.

ب) حمل‌ونقل (زمینی - ریلی) به سرمایه فراوانی نیاز دارد، ولی بازدهی آن در آینده، هزینه را جبران می‌کند.

ج) از موضوعات مهم در مدیریت حمل‌ونقل (سرعت و زمان - تأمین ایمنی) مسافران و کالاها در هنگام جابه‌جایی است.

د) مدیریت حمل‌ونقل شهری برعهده (وزارت راه و شهرسازی - شهرداری) است.

جاهای خالی را با عبارت مناسب کامل کنید.

الف) در انتخاب مکان برای استقرار و سکونت جمعیت، عوامل بیش‌ترین نقش را داشته‌اند.

ب) مگالاپلیس‌ها معمولاً در امتداد به وجود می‌آیند.

ج) نخستین لوکوموتیو مجهز به موتور بخار در کشور ساخته شد.

د) ترکیبی از دو یا چند شیوه حمل‌ونقل را، حمل‌ونقل گویند.

مدیریت حمل‌ونقل به چه نوع فعالیت‌هایی گفته می‌شود؟

۳۷ سه بندر از پرتددترین بنادر مسافری ایران را نام ببرید.

۳۸ چرا حمل‌ونقل اساساً یک موضوع جغرافیایی است؟

۳۹ انتقال موادنفتی از طریق خطوط لوله چه معایبی دارد؟

۴۰ در ایران مدیریت حمل‌ونقل آبی، جاده‌ای، ریلی و فراورده‌های نفتی برعهده چه شرکت‌هایی است؟

۴۱ دو مزیت حمل‌ونقل از طریق خطوط لوله را بنویسید.

۴۲ در نیمه دوم قرن بیستم برای حل مشکلات ترافیکی و افزایش سرعت خودروها چه اقداماتی صورت گرفت؟

۴۳ با توجه به حمل و نقل عبارتهای سمت راست را به طور مناسب به عنوان‌های سمت چپ مربوط کنید. (دو کلمه اضافی است)

۱- ریلی	
۳- هوایی	
۴- آبی	

۴۴ تحقیق کنید: چرا روز ۲۶ آذرماه «روز ملی حمل‌ونقل» نام گرفته است؟

روی یک برگ کاغذ A۴ جدولی مشابه جدول زیر طراحی کنید و با استفاده از یافته‌های خود در این درس مزایا و محدودیت‌های انواع شیوه‌های حمل‌ونقل مسافر و بار را داخل ستون‌ها توضیح دهید.

جاده‌ای	ریلی	آبی	هوایی	خط لوله	
					سرعت- زمان
				مناسب برای کالاهای حجیم، مایعات و...	نوع و حجم بار
				-	راحتی مسافر
آلاینده‌گی زیاد، تخریب زیستگاه‌ها، آلودگی هوا					آلودگی محیط زیست
			بسیار طولانی	بسیار طولانی	مسافت
				-	ترافیک
					هزینه

۴۶ با توجه به آمار و ارقام، تعداد مسافران و میزان بار جابه‌جا شده در ایران را در چهار شیوه حمل‌ونقل ریلی، جاده‌ای، هوایی و آبی مقایسه کنید.

۴۷ اگر خطوط لوله نفت و گاز در کشور نبود با چه مشکلاتی در توزیع و مصرف فراورده‌های نفتی و گاز روبه‌رو می‌شدیم؟ توضیح دهید.

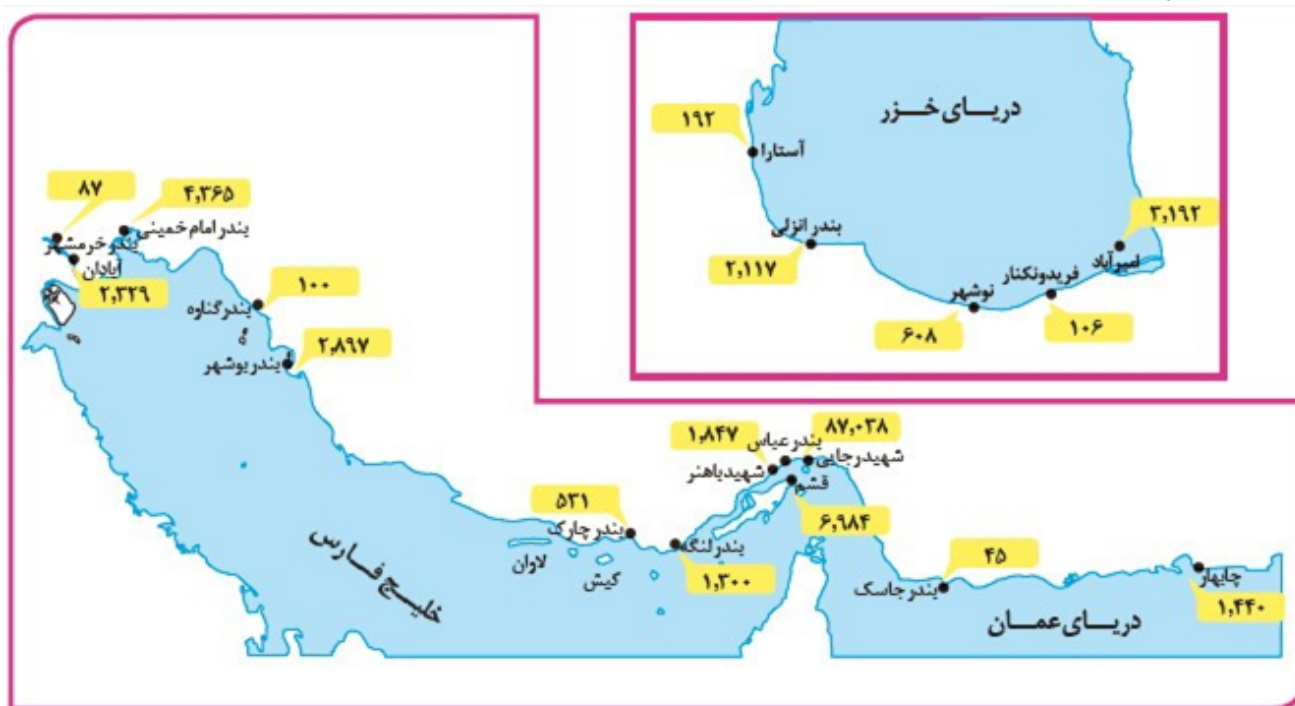
۴۸ به پایگاه بانک اطلاعات دریایی ایران به نشانی imrh.ir مراجعه کنید و با توجه به درخواست معلم، درباره‌ی حمل‌ونقل دریایی مطالبی استخراج و در کلاس ارائه کنید.

۴۹ مزایای حمل کانتینری را توضیح دهید.

۵۰ مهم‌ترین بندر کانتینری ایران کدام است؟

۵۱ کدام بندر ایران اقیانوسی است و می‌تواند نقش مهمی در تجارت با آسیای میانه داشته باشد؟

با توجه به نقشه، فعال‌ترین بندر ایران در سواحل شمال و جنوب کدام‌اند؟ از هر یک حداقل ۳ مورد برحسب میزان تخلیه و بارگیری نام ببرید.

میزان تخلیه و بارگیری کالا در بندر فعال تحت نظارت سازمان بنادر و دریانوردی ۱۳۹۶ (واحد: هزار تن)

درباره‌ی این موضوعات تحقیق کنید و نتیجه را در کلاس بگویید:

- ۱- «ماشین دودی» و ورود آن به ایران
- ۲- اولین خط آهنی که در ایران احداث شد و زمان و مکان احداث آن.

توسعه‌ی خط آهن و حمل‌ونقل ریلی در کشور ما چه پیامدهای مثبتی دارد؟

آیا راه‌آهن از شهر محل زندگی شما عبور کرده است؟ اگر نه، نزدیک‌ترین ایستگاه راه‌آهن به شما کجاست؟

احداث راه‌آهن در منطقه‌ی جنوب شرقی ایران و اتصال آن به بندر چابهار چه تأثیری بر اقتصاد و تجارت ایران با کشورهای منطقه دارد؟

طولانی‌ترین مسیرهای راه‌آهن سراسری ایران کدام خط‌ها هستند و این خطوط کدام شهرها را به هم متصل می‌کنند؟ (دو مورد)

به نظر شما علت یا علل نبود راه‌آهن در کشورهای زیر چیست؟
افغانستان، لیبی، قطر، نپال، کویت، سومالی

به نظر شما چه عواملی موجب شده است که قاره‌ی اروپا بیش‌ترین شبکه‌ی حمل‌ونقل ریلی را در بین قاره‌ها داشته باشد؟

به نقشه توجه کنید. این نقشه از یک اطلس راه‌ها برداشته شده است.

راهنما

	راه آهن		آزادراه		پمپ بنزین
	رودخانه		راه اصلی		اماکن تاریخی - فرهنگی
	مقیاس		راه فرعی		اماکن مذهبی
			راه شنی (شوسه)		

مأخذ: اطلس راه‌های ایران، سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای (۱۳۹۷)

- ۱) روی نقشه، فاصله‌ی بستانآباد تا دوزدوزان ۳۳ کیلومتر است ($۱۳ + ۸ + ۱۲$). فاصله‌ی میانه تا تیکمه‌داش چند کیلومتر است؟
- ۲) اگر بخواهیم از آچاپی به نظرکهریزی برویم، از چند مسیر و کدام شیوه‌های حمل و نقل می‌توانیم استفاده کنیم؟
- ۳) چرا در بخش میانه نقشه، تراکم راه‌ها کم‌تر از اطراف نقشه است؟
- ۴) به موازات خط آهن، کدام پدیده طبیعی وجود دارد که از داخل قطار قابل مشاهده است؟
- ۵) اگر بخواهیم از میانه به قره‌چمن برویم، در چه فواصلی می‌توانیم از پمپ بنزین استفاده کنیم و برای اقامه‌ی نماز به مسجد برویم؟
- ۶) یک اطلس راه‌ها را به کلاس بیاورید. راهنمای نقشه را مشاهده کنید. سپس، به کمک معلم با استفاده از راهنمای اتصال نقشه‌ها، منطقه‌ی زندگی خود را پیدا کنید. مسیرهای سفر به نقاط روستایی و شهرهای اطراف را مشاهده و یادداشت کنید.

۶۱ به نظر شما تحریم حمل‌ونقل دریایی کشورهایمانند فلسطین (غزه) و یمن چه تأثیری بر زندگی روزانه مردم این کشورها می‌گذارد؟

۶۲ کدام اختراعات و اکتشافات، حمل‌ونقل را در دوره‌های مختلف زمانی متحول کرده‌اند؟

۶۳ چرا حمل و نقل اساساً یک موضوع جغرافیایی است؟ توضیح دهید.

۶۴ فکر کنید و با یک مثال توضیح دهید که تنگه‌ها و کانال‌ها چگونه ممکن است به ابزار سیاسی برای یک کشور تبدیل شوند.

۶۵ برای تقویت فرهنگ ایمنی، به ساکنان هریک از مناطق زیر چه آموزش‌هایی باید داده شود؟
الف) ساکنان مناطق نزدیک ریل‌های قطار.
ب) ساکنان روستاها و مزارع مجاور خطوط لوله حمل نفت و گاز.

۶۶ در جمله‌ی زیر عبارت صحیح را از داخل پرانتز انتخاب کنید:
کشور (روسیه - ژاپن) از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان عمده قطارهای تندرو هستند.

۶۷ چه رابطه‌ای بین هزینه انرژی و شیوه‌های حمل و نقل وجود دارد؟

۶۸ مهم‌ترین انواع کشتی‌های باربری را نام ببرید.

۶۹ از کلمات داده شده برای پاسخ دادن به سؤالات زیر استفاده کنید: (دو کلمه اضافی است).
دبی - کروز - حمل و نقل ریلی - مرکز سطحی زمین لرزه - حمل و نقل آبی - کانون زمین لرزه

الف) مصرف سوخت در این شیوه حمل و نقل یک هفتم حمل و نقل جاده‌ای است.
ب) کشتی‌های تفریحی که برای گردشگری استفاده می‌شوند.
ج) نقطه‌ای در عمق زمین است که انرژی انباشته شده در آن برای نخستین بار آزاد می‌شود.
د) حجم آبی که در زمانی مشخص از یک مقطع معین رود عبور می‌کند.

۷۰ درست یا نادرست بودن جمله‌ی زیر را مشخص کنید.
ظرفیت کامیون و تریلی برای حل بار بیش‌تر از وسایل حمل و نقل آبی و ریلی است.

۷۱ از کلمات داده شده برای پاسخ دادن به سؤالات زیر استفاده کنید. (یک کلمه اضافی است)
(حمل و نقل ریلی - آلمان - حمل و نقل جاده‌ای - ایتالیا - حمل و نقل آبی)
الف) برای رفتن به مکان‌های دورافتاده یا مناطق روستایی از این شیوه حمل و نقل استفاده می‌شود.
ب) از کشورهای تولیدکننده عمده قطارهای تندرو در اروپا است.
ج) برای مسافت‌های متوسط و نسبتاً طولانی این شیوه حمل و نقل مناسب است.
د) مقرون به صرفه‌ترین و ارزان‌ترین روش برای جابه‌جایی کالاهای حجیم و بزرگ در مسافت‌های طولانی می‌باشد.

۷۲ حفاری غیرمجاز و دستکاری خطوط لوله حمل نفت و گاز، توسط ساکنان روستاهای مجاور، چه پیامدهایی دارد؟

۷۳ انتقال گاز بین کدام کشورها از طریق خطوط لوله در ایران منبع درآمد برای کشور محسوب می‌شود؟

- ۱ سرعت جابه‌جایی و تخلیه کالاها را افزایش دادند، قرار گرفتن کالاها در محفظه‌های خاص و وجود برجسب‌هایی با مشخصات کالاها در روی کانتینرها مدیریت و انبارداری محموله‌ها را آسان‌تر می‌کند. (ص ۵۳)
- ۲ افزایش شهرنشینی، گسترش حمل‌ونقل و وسایل ارتباطی (ص ۱۲ و ۱۳)
- ۳ جابه‌جایی با قطار امنیت زیادی دارد، راحتی مسافران در قطار بسیار بیش‌تر از خودرو است. (ص ۴۸)
- ۴ ایجاد تراکم ترافیکی در برخی مسیرها به ویژه در ایام تعطیلات، در جاده‌هایی است که گنجایش کافی برای این افزایش را ندارند. (ص ۴۶)
- ۵ هدف ارتباط دادن مکان‌ها و نواحی به یکدیگر است. (ص ۴۴)
- ۶ کمک می‌کند که آسودگی خاطر داشته باشد و پس از وقوع حوادث احتمالی، بخشی از خسارت‌ها و ضررهایشان جبران شود. (ص ۶۵)
- ۷ حمل‌ونقلی که در آن نیازهای مربوط به حمل‌ونقل به خوبی رفع شود و دسترسی عادلانه همه مردم، ایمنی آن‌ها و سلامت محیط زیست، و برنامه‌ریزی برای حال و آینده آن در نظر گرفته شود. (ص ۵۹)
- ۸ از نظر بریدگی یا مخاطرات طبیعی مانند سونامی یا طوفان‌های موسمی (ص ۶۲)
- ۹ واقع شدن ایران در کرانه‌های دریای خزر، خلیج فارس و دریای عمان (ص ۵۳)
- ۱۰ الف) ارزان‌تر است (ص ۴۵)
ب) سوانح آن نسبت به تعداد پروازها بسیار اندک است. (ص ۵۵)
- ۱۱ بهبود حمل‌ونقل عمومی درون شهری
- ۱۲ ایجاد تراکم ترافیکی در برخی مسیرها به ویژه در ایام تعطیلات و در جاده‌هایی است که گنجایش کافی برای این افزایش را ندارند. (ص ۴۶)
- ۱۳ الف) باید آموزش داده شود که از توقف روی ریل‌ها خودداری کنند، همچنین خطرات پرتاب اشیاء به سمت قطارها را باید به آنان گوشزد کرد.
ب) باید آموزش داده شود که از حفاری‌های غیرمجاور در این نواحی و دستکاری لوله‌ها بپرهیزند. (ص ۶۴)
- ۱۴ زیرا ممکن است باعث انفجار و آتش‌سوزی شوند. (ص ۵۷)
- ۱۵ در نواحی دارای موانع و پستی و بلندی (ص ۴۸)
- ۱۶ الف) ۲ (مترو) ب) ۳ (تراموا) ج) ۱ (مونوریل) د) ۴ (ص ۶۸)
- ۱۷ در قرن نوزدهم، با توسعه قطارها و شبکه ریلی و همچنین کشتی‌رانی در مسافت‌های طولانی اختلاف ساعت ورود و خروج کشتی‌ها و قطارها در مبدأ و مقصد، آشفتگی و سردرگمی‌های زیادی پدید آورد و به خاطر همین چنین تصمیمی گرفته شد. (ص ۷۳)

۱۸ از نظر بریدگی یا مخاطرات محیطی مانند سونامی یا طوفان‌های موسمی (ص ۶۲)

۱۹ الف) کیفی (ب) کیفی (ج) کمی (ص ۵۹)

۲۰ هوایی (ص ۵۵)

۲۱ آبی (ص ۵۲)

۲۲ الکتریکی (ص ۴۸)

۲۳ اهمیت اقتصادی - اهمیت اجتماعی - اهمیت سیاسی و دفاعی - اهمیت زیست محیطی (۳ مورد) (ص ۴۴)

۲۴ کمک می‌کند که آسودگی خاطر داشته باشند و پس از وقوع حوادث احتمالی، بخشی از خسارت‌ها و ضررهایشان جبران شود. (ص ۶۵)

۲۵ گاز طبیعی، نفت خام و فراورده‌های نفتی با فشار به درون لوله‌ها رانده شوند. (ص ۵۷)

۲۶ ۱- تولید کشتی‌های رو - رو (Ro - Ro) ۲- گسترش کشتی‌های کانتینربر (ص ۵۳)

۲۷ حمل‌ونقل در فعالیتهای اقتصادی و مکان‌گزینی واحدهای تولیدی، خدماتی و تجاری نقش مهم دارد. (ص ۴۴)

۲۸ الف) ۱- حجم عظیمی از کالاها به ویژه کالاهای حجیم و بزرگ در مسافت‌های طولانی جابه‌جا می‌شود. ۲- مقرون به صرفه‌ترین و ارزان‌ترین روش برای مسافت طولانی (ص ۵۲)

ب) ۱- سریع‌ترین شیوه حمل‌ونقل ۲- برای مسافت‌های طولانی و صرفه‌جویی در وقت (ص ۵۵)

ج) ۱- انتقال حجم عظیمی از مایعات ۲- مقرون به صرفه ۳- آسیب کم‌تر به محیط زیست (از هر بخش یک مورد کافی است) (ص ۵۷)

۲۹ الف) کم‌تر (ص ۶۲) ب) چندوجهی یا چند منظوره (ص ۶۵)

ج) حمل‌ونقل عمومی (ص ۶۷) د) وزارت راه و شهرسازی (ص ۷۱)

۳۰ الف) غلط (ص ۴۲) ب) صحیح (ص ۴۸) ج) صحیح (ص ۴۰) د) صحیح (ص ۷۴)

۳۱ احداث فرودگاه‌ها و تجهیزات مربوط به آن و همچنین تولید و خرید هواپیما به سرمایه‌گذاری هنگفت نیاز دارد. (ص ۵۵)

۳۲ ۱- کالاهای سبک ۲- کم‌حجم ۳- ارزشمند ۴- مواد فاسدشدنی (ص ۵۵)

۳۳ ۱- افزایش جمعیت و تقاضا برای حمل‌ونقل ۲- پیشرفت‌های عملی و فناوری در تولید وسایل حمل‌ونقل ۳- گسترش تجارت و اقتصاد جهانی (۲ مورد کافی است). (ص ۴۳)

۳۴ الف) نوع و حجم محموله (ص ۶۲) ب) ریلی (ص ۶۲)

ج) تامین ایمنی (ص ۶۴) د) شهرداری (ص ۷۱)

کلیه فعالیت‌های برنامه‌ریزی و اجرایی با هدف بهینه کردن سامانه‌های حمل‌ونقل (ص ۵۹)

قشم، شهید حقانی (بندرعباس) چارک، خرمشهر (۳ مورد) (ص ۵۴)

حمل‌ونقل با جابه‌جایی در پهنه مکان و فضای جغرافیایی سروکار دارد و هدف آن ارتباط مکان‌ها و نواحی به یکدیگر است. (ص ۴۴)

احداث و تعمیر لوله‌ها و ایستگاه‌های واسطه‌ای به سرمایه‌گذاری فراوان نیاز دارد و خطوط لوله از نظر حوادث غیرمرتبه (زلزله و جنگ) به مراقبت زیاد نیاز دارد. (ص ۵۷)

مدیریت حمل‌ونقل آبی، جاده‌ای و ریلی بر عهده سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه وزارت راه و شهرسازی و حمل‌ونقل فرآورده‌های نفتی و گاز بر عهده شرکت‌های تابع وزارت نفت است. (ص ۷۱)

۱- انتقال حجم عظیم مایعات به طور شبانه‌روز ۲- آسیب کم‌تر به محیط زیست (ص ۵۷)

ساخت آزادراه و بزرگراه (ص ۴۶)

الف) جاده‌ای (۵) (ص ۴۵)

ب) آبی (۴) (ص ۵۲)

ج) هوایی (۳) (ص ۵۵)

چون در روز ۲۶ آذرماه سال ۶۱ حدود یکصد کشتی حامل کالا در بنادر جنوبی کشور در انتظار تخلیه بودند و بروز بحران ناشی از اتمام ذخیره کالاهای اساسی در کشور و تهدید کشتی‌های منتظر از سوی عراق. نیز بیمه‌های جنگی نگرانی‌هایی را برای مسئولین فراهم آورده بود. حضرت امام خمینی (ره) در پیامی تاریخی کامیون‌داران کشور را به مشارکت در تخلیه هر چه سریع‌تر کشتی‌ها فراخواندند و صحنه کم‌نظیری از فداکاری و ایثار و تلاش شبانه‌روزی به ثبت رسید. پانزده سال بعد و در سال ۱۳۷۶ از سوی شورای فرهنگ عمومی کشور ۲۶ آذر به عنوان روز حمل‌ونقل شناخته شد.

سرعت- زمان	خط لوله	هوایی	آبی	ریلی	جاده ای
سرعت بالای جابجایی و صرفه جویی در وقت	ایجاد زیرساخت ها زمان بر است ولی سرعت انتقال بالاست.	سرعت بالای جابجایی و صرفه جویی در وقت	سرعت پایین	سرعت متوسط	سرعت متوسط
نوع و حجم بار	مناسب برای کالاهای حجیم و مایعات	تعداد و وزن محدود و حجم کم	حمل کالاهای سنگین	تنوع حمل کالا و مسافر در تعداد بالا	از نظر تنوع و تعداد کالا محدود و تعداد محدود مسافر
راحتی مسافر		زیاد	متوسط	زیاد	کم
آلودگی و محیط زیست	اگر دقت و مراقبت کافی انجام شود ، کم است	کم	در صورتی که مراقبت نشود محیط سواحل و دریا آلود می شود. مخصوصا در مورد کشتی های نفتکش	متوسط	زیاد
مسافت	مناسب برای مسافت طولانی	مناسب برای مسافت های طولانی و صعب العبور	مناسب برای مسافت های طولانی بین کشورها و قاره ها	برای مسافت طولانی مناسب است درون کشور	مناسب برای مسافت های کوتاه
ترافیک	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد
هزینه	مقرون به صرفه	هزینه بالا	هزینه کم و جابجایی کالا و مسافر به مسافت های دور	هزینه متوسط	بالا

۴۵

شیوه حمل و نقل	جاده ای	ریلی	هوایی	آبی
تعداد مسافر	۱۷۹ میلیون نفر	۲۴ میلیون نفر	۲۸ میلیون نفر	۱۸ میلیون
میزان بار	۳۶۰ میلیون تن	۳۵ میلیون تن	۸۶/۴ هزار تن	۱۵۶ میلیون تن

۴۶

بنابراین می‌توان گفت بیش‌ترین تعداد مسافر از طریق حمل‌ونقل جاده‌ای جابه‌جا شده‌اند و بیش‌ترین میزان بار نیز از طریق حمل‌ونقل جاده‌ای جابه‌جا شده‌اند، و کم‌ترین تعداد مسافر از طریق حمل‌ونقل آبی و کم‌ترین میزان بار از طریق حمل‌ونقل هوایی جابه‌جا شده‌اند.

فرآورده‌های نفت و گاز بخش مهمی از زندگی روزمره ما هستند. ما از آن‌ها برای گرم کردن خانه‌ها و سوخت‌رسانی به خودروهائیمان استفاده می‌کنیم.

یک شبکه به دقت سازمان‌یافته و پیچیده برای جابه‌جایی مواد خام که عمدتاً نفت خام هستند، از مکانی که تولید می‌شود تا مکانی که پالایش شده، و از مکان فرآیندهای پالایشی تا نقاط مصرف، در نظر گرفته می‌شود. شرکت‌های حمل‌ونقل دریایی اساساً بر مبنای هزینه روش حمل‌ونقل را انتخاب می‌کنند و از نظر اقتصادی خطوط لوله ترجیح داده می‌شود. هزینه‌های حمل‌ونقل جاده‌ای با زیاد شدن مسافت به شدت افزایش می‌یابد و این مسأله موجب شده است که به عنوان گران‌ترین روش انتقال نفت در نظر گرفته شود. علاوه بر این، حمل‌ونقل از طریق جاده‌ها و کامیون‌ها برای انتقال مواد با حجم بالا و مسافت‌های طولانی سرسام‌آور بوده و در عمل غیرممکن خواهد بود. در نتیجه با وجود این‌که حمل‌ونقل جاده‌ای در همه‌جا قابل دسترسی هستند عمدتاً استفاده از آن‌ها محدود به شرایطی می‌شود که مسیرهای جابه‌جایی کوتاه‌تر بوده و روش‌های جایگزین امکان‌پذیر نباشد. ما نیازمند جابه‌جایی ایمن و کارای این فرآورده‌ها خواهیم بود و نشان داده شده است که خطوط لوله انتقال ایمن‌ترین روش برای انجام این کار از طریق خطوط لوله می‌باشد. خطوط لوله راه‌های ایمن و کارایی برای جابه‌جایی مقادیر زیادی از نفت خام و گاز طبیعی روی زمین هستند. توسعه شبکه خطوط لوله باعث افزایش منافع اقتصادی و فرصت‌های شغلی و سرمایه‌گذاری در این حوزه خواهد شد. خطوط لوله به سادگی منافع زیر را در پی خواهند داشت.

- ۱- خطوط لوله نسبت به روش‌های جایگزین حمل‌ونقل صرفه اقتصادی بیشتری دارند.
- ۲- جابه‌جایی مقادیر بالای گاز طبیعی و نفت خام از طریق کامیون‌ها و یا خطوط آهن امکان‌پذیر نمی‌باشد.
- ۳- آن‌ها نیازمند انرژی کمتری نسبت به کامیون‌ها یا قطارها برای بهره‌برداری هستند و مقدار کمتری کربن تولید می‌کنند.
- ۴- خطوط لوله زیرزمینی امن هستند.

دانش‌آموزان با مراجعه به این پایگاه می‌توانند اطلاعاتی درباره‌ی دریانوردی و سفر دریایی، ساختمان کشتی‌ها، مدیریت ساحل و بندر، زیست‌شناسی دریا، حمل‌ونقل و بیمه‌ی دریایی، قوانین تجارت دریایی و بسیاری دیگر از موضوعات مربوط به بنادر و دریانوردی را بیابند و به کلاس ارائه دهند.

مزایای استفاده از کانتینر در صنعت حمل‌ونقل:

- ۱- کاهش زمان توقف کشتی‌ها در بنادر
- ۲- افزایش میزان بهره‌برداری از کشتی
- ۳- صرفه‌جویی در هزینه بسته‌بندی کالا
- ۴- کاهش هزینه‌های نقل و نقل زمینی (کامیون و قطار)
- ۵- کاهش هزینه حمل از مبدأ تا مقصد
- ۶- کاهش ضایعات وارده بر کالا
- ۷- جلوگیری از سرقت کالا
- ۸- کاهش هزینه بیمه
- ۹- کاهش تشریفات گمرکی
- ۱۰- افزایش بهره‌وری از امکانات و باراندازهای بندری

بندر شهید رجایی در بندرعباس

بندر چابهار، یکی از نقاط کلیدی در حاشیه خلیج فارس و دریای عمان بوده و در کریدور شمال - جنوب نقش مهمی ایفا خواهد نمود. ضمناً این بندر در مسیر ترانزیتی شرق - غرب قرار گرفته و فوریت‌های مختلف اقتصادی و جغرافیایی در زمینه ترانزیت و ترانشیب می‌باشد.

در سواحل جنوب، بندر شهید رجایی در بندرعباس با یک میلیون و ۷۰۰ هزار تن کالا بیش از ۳۵ درصد فعالیت ترانزیتی ایران را به خود اختصاص دهد. سپس بندر امام خمینی و بندر قشم در رتبه‌های بعدی قرار دارند. بندرانزلی بزرگ‌ترین بندر شمال کشور است اما در این نقشه به ترتیب بندر امیرآباد، انزلی و نوشهر فعال‌ترین بندر شمالی ایران هستند.

۱- ماشین دودی را می‌توان در اصل نخستین تراموای تهران دانست. ماشین دودی دو ایستگاه داشت. نقطه آغاز این خط نزدیک خیابان دروازه خراسان بود (میدان قیام و پارک کوثر فعلی) و نقطه پایانی جلوی زیارتگاه شاه عبدالعظیم در شهر ری بود.

ماشین دودی نامی بود که در تهران قدیم به اولین خط آهن ایران که میان تهران و شهر ری کشیده شده بود، داده بودند. علت این نام‌گذاری بخاری بود که از دودکش قطار خارج می‌شد. ماشین‌هایی که در این خط به کار می‌افتادند نام ترن نداشتند، بلکه در دارالخلافه آن‌ها را ماشین دودی می‌گفتند (سال ۱۲۶۱ خورشیدی، ۱۸۸۳ میلادی)

۲- در سال ۱۳۰۶ شمسی و در زمان سلطنت رضاشاه، آرزوی ایرانی‌ها برای داشتن یک خط آهن سراسری به واقعیت بدل شد. این خط آهن که از جنوب تا شمال ایران امتداد داشت، بندر شاهپور (امام خمینی فعلی) را به بندر شاه (بندرترکمن فعلی) وصل می‌کرد. کلنگ ساخت راه‌آهن در سال ۱۳۰۶ توسط آلمان‌ها به زمین زده شد. بالاخره در سال ۱۳۱۷ شمسی پروژه ساخت راه‌آهن سراسری ایران به پایان رسید. ایستگاه سمیه اولین ایستگاه خط آهن سراسری ایران است که دو خط شمال و جنوب در آن به یک‌دیگر رسیدند.

حمل‌ونقل ریلی به عنوان یکی از بخش‌های مهم سیستم حمل‌ونقل، نقش عمده‌ای را در عرصه اقتصادی، صنعتی و اجتماعی کشور ایفا می‌کند و به واسطه مزایای خاص و نسبی که در مقایسه با سایر بخش‌های حمل‌ونقل از جمله هوایی، جاده‌ای و دریایی دارد، توانسته است سهم قابل توجهی را در حوزه حمل‌ونقل به خود اختصاص دهد. توسعه شبکه حمل‌ونقل ریلی بدون تردید در زیرساخت و توسعه متوازن و پایدار، نقشی اساسی داشته و دارای اولویت بالایی می‌باشد. کاهش قابل ملاحظه در مصرف سوخت، ایمنی فوق‌العاده بالا و تلطیف محیط زیست به لحاظ مصرف سوخت فسیلی کمتر، رفاه و آسایش بیشتر مسافر، هزینه‌های کمتر و مناسب برای مسافت‌های طولانی و حمل بارها بیشتر نسبت به حمل‌ونقل جاده‌ای و هوایی، می‌تواند از جمله مزایای قابل توجه شیوه حمل‌ونقل ریلی در کشور ما باشد.

با کمک راهنمایی معلم‌تان و نقشه استان محل زندگی‌تان پاسخ دهید. مثلاً نزدیک‌ترین ایستگاه راه‌آهن به شهر بیرجند، ایستگاه طبق هست با فاصله ۲۹۰ کیلومتری ولی شهرهایی مانند تهران، اهواز و قم در مسیر خطوط ریلی اصلی کشور قرار دارند.

این مسیر ترانزیتی مهم نزدیک‌ترین و ارزان‌ترین مسیر برای اتصال به کشورهای هندوستان، پاکستان و آسیای میانه است. خط آهن چابهار - مشهد، ۱۳۵۰ کیلومتر طول و ۱۱ کیلومتر پل و ۱۲ کیلومتر تونل دارد و ۳ میلیارد یورو اعتبار برای آن در نظر گرفته شده است. که از طریق فروش کارخانه‌های دولتی تأمین می‌شود. راه‌آهن چابهار - زاهدان - مشهد، راه نجات شرق کشور خوانده می‌شود. با ایجاد این کریدور، بندرعباس به سرخس و تفتان متصل و سواره عبور برای خروج از ایران تعریف می‌شود که موجب پویایی صنعت و کشاورزی و ارسال نفت و گاز به صورت مستقیم است.

محور ترانزیتی بافق - مشهد. راه‌آهن شرق با ۹۴۷ کیلومتر خط اصلی. یزد ۶۸۹ کیلومتر خط اصلی. هرمزگان با ۶۲۳ خط اصلی و ۱۲۲۰ خط فرعی.

طولانی‌ترین خط ریلی کشور راه‌آهن شرق کشور است. این خط ریلی در امتداد مسیر ریلی بافق در استان یزد تا کاشمر در استان خراسان رضوی و طبق در استان خراسان جنوبی را تحت پوشش دارد.

۱- افغانستان: سیاست انزوا و عدم وابستگی، دشواری‌های سیاسی و نبردهای اتفاق افتاده

۲- لیبی: شکل فشرده کشور لیبی و تمرکز جمعیت در سواحل

۳- قطر: مساحت کم، تمرکز جمعیت در سواحل

۴- نپال: کوهستانی بودن و احداث راه‌آهن سخت و دشوار و بسیار پرهزینه است.

۵- کویت: مساحت کم، تمرکز جمعیت در سواحل

۶- سومالی: نبود سرمایه - جنگ‌های داخلی و بیابانی بودن

شبکه ریلی اروپا با بیش از ۲۴۰۰۰۰ کیلومتر ریل دسترسی به هر نقطه از اروپا را امکان‌پذیر می‌نماید.

برنامه زمان‌بندی حرکت قطارها با دقت بسیار اجرا می‌شود و به علت عدم ترافیک در مسیر حرکت قطار در مقایسه با سفرهای زمینی مسافران دچار تأخیرهای احتمالی نخواهند شد.

قطارها در تمام ۳۶۵ روز سال و بدون توجه به شرایط جوی و در نهایت امنیت کار می‌کنند. این موجب می‌شود مسافران در انتخاب تاریخ و ساعت حرکت خود انتخاب بیش‌تری داشته باشند.

فرصت آشنایی با زندگی و فرهنگ مردم اروپا به دست می‌آید.

برای سفر به شهرهای کوچک و یا حومه شهرهای بزرگ خطوط هوایی سرویس ندارند، قطار تنها وسیله ارزان و مطمئنی است که مسافران را به مقصد می‌رساند.

تمام ایستگاه‌های قطار در شهرهای بزرگ اروپایی در مرکز شهر قرار دارند، با این شرایط در پرداخت هزینه‌های رفت و آمد و زمان صرفه‌جویی قابل ملاحظه‌ای می‌شود.

مسیرهای ریلی از نقاط دیدنی شهرها عبور می‌کنند و مسافران می‌توانند در طول مسیر از زیبایی‌های این قاره سبز لذت ببرند.

با قطارهای تندرو با سرعت متوسط ۱۵۰ تا ۳۰۰ کیلومتر در ساعت، در مدت زمان سفر صرفه‌جویی می‌شود.

سفر با قطار در وزن بار محدودیت وجود ندارد و مجبور به پرداخت اضافه بار نیستند.

در اکثر ایستگاه‌های قطار امکان استفاده از وسایل حمل‌ونقل عمومی از جمله مترو فراهم است و نیاز به استفاده از تاکسی نیست.

ایستگاه‌های قطار دارای صندوق امانات هستند و مسافران می‌توانند چمدان‌های خود را در ایستگاه گذاشته و بعد از بازدید از شهر دوباره به ایستگاه مراجعه کنند.

ایست و بازرسی‌های وقت‌گیر و خسته‌کننده مانند سفرهای هوایی در آن وجود ندارد.

امکانات رفاهی داخل قطار مانند اینترنت، رستوران، کابین‌بازی بچه‌ها و ...

ابعاد اقتصادی، اشتغال مستقیم و غیرمستقیم و ...

منابع درآمدی صنایع و بخش‌های بالادستی بخش حمل و نقل

(۲) با استفاده از اتومبیل شخصی، اتوبوس از جاده آسفالته

با استفاده از قطار و مسیر ریل راه‌آهن

(۳) به دلیل کوهستانی بودن

(۴) رودخانه

(۵) در فاصله ۹ کیلومتری مبدأ و در فاصله ۱ کیلومتری قره‌چمن پمپ بنزین، در فاصله ۱۲ کیلومتری نمازخانه وجود دارد.

(۶) پاسخ به عهده‌ی دانش‌آموز

کمبود مواد غذایی - کمبود مواد بهداشتی و درمانی - شیوع انواع بیماری‌ها - مرگ و میر کودکان و زنان - عقب‌ماندگی و عدم توسعه اقتصادی

بیش‌ترین حمل‌ونقل در ۴۰۰۰ سال پیش توسط چهارپایان صورت می‌گرفت. اختراع چرخ بزرگ‌ترین تحول در سیستم حمل‌ونقل محسوب می‌شود.

اختراع قطار در اوایل قرن نوزدهم، قایق‌های پارویی و کشتی‌ها، قرن بیستم اختراع اتومبیل، ۱۹۴۵ اختراع هواپیما سیستم حمل‌ونقل را سرعت بخشید.

زیرا حمل‌ونقل یک رابطه مستقیم با طبیعت و انسان دارد. حمل‌ونقل با جابه‌جایی در پهنه مکان و فضای جغرافیایی سروکار دارد و هدف از حمل‌ونقل ارتباط دادن مکان‌ها و نواحی با یکدیگر است. بدین ترتیب، ماهیت حمل‌ونقل اساساً جغرافیایی است و با مفاهیمی چون مکان، موقعیت مکانی، مسافت، مبدأ، مقصد و نظایر آن سروکار دارد. هم‌چنین شبکه‌های حمل‌ونقل هم از محیط جغرافیایی تأثیرپذیرند و هم بر فضای جغرافیایی تأثیر می‌گذارند.

تنگه‌ها، گذرگاه‌های طبیعی هستند که دو بدنه آب را به یکدیگر متصل می‌کنند. با توجه به اهمیت و نقش تنگه‌ها در مسائل ارتباطی، سیاسی و نظامی و اقتصادی، از دیرباز تاکنون آن‌ها از موضوعات مورد مناقشه منطقه‌ای و جهانی بوده‌اند. برای مثال برخی تنگه‌ها راهبردی هستند مانند: بسفر و داردانل در ترکیه، و طبق قراردادهای چندجانبه اداره و نظارت می‌شود.

اهمیت و تأثیر برخی از تنگه‌ها در امنیت منطقه‌ای و جهانی موجب شد تا در کنوانسیون ۱۹۸۵ م، برای آن‌ها نظام حقوقی در نظر گرفته شود. تنگه‌ی هرمز با تردد سالانه ۲۰ هزار فروند شناور، یکی از مهم‌ترین تنگه‌های بین‌المللی محسوب می‌شود که در ردیف حیاتی‌ترین تنگه‌های عبور و مرور جهان است. زیرا خلیج فارس که در بای نیمه‌بسته‌ای است و اهمیت ویژه‌ای در معادلات بین‌المللی انرژی دارد به دریای عمان و آب‌های آزاد اقیانوس هند متصل می‌کند. از میان یکصد آبراهه کم‌عرض و براساس تعداد عبور کشتی‌ها، قطب اقتصادی، آسیب‌پذیری جغرافیایی، استفاده نظامی و اهمیت راهبردی می‌توان به پنج تنگه‌ی مهم اشاره کرد: هرمز، جبل‌الطارق، بسفر، داردانل و باب‌المندب در جایگاه ویژه اقتصادی و سیاسی جهان قرار دارند و در این میان تنگه‌ی هرمز از اهمیت خاص امنیتی در سطح بین‌الملل برخوردار است، زیرا گلوگاه حمل‌ونقل نفت جهان است.

الف) باید آموزش داده شود که از توقف روی ریل‌ها خودداری کنند، هم‌چنین خطرات پرتاب اشیاء به سمت قطارها را باید به آنان گوشزد کرد. (۰ / ۵)

ب) باید آموزش داده شود که از حفاری‌های غیرمجاز در این نواحی و دستکاری لوله‌ها بپرهیزند. (۰ / ۵) (ص ۶۴)

ژاپن (۰ / ۲۵) (ص ۴۹)

۶۷ هر چه قیمت انرژی مصرف شده در یک شیوه‌ی حمل و نقل بیشتر باشد (۰/۲۵) هزینه حمل بیشتر است. (۰/۲۵)
(ص ۶۲)

۶۸ فله‌بر (۰/۲۵) کانتینری (۰/۲۵) (ص ۵۳)

۶۹ الف) حمل و نقل ریلی (ص ۱۴۸) (۰/۲۵) ب) کروز (ص ۵۲) (۰/۲۵)

ج) کانون زمین‌لرزه (ص ۸۳) (۰/۲۵) د) دبی (ص ۸۹) (۰/۲۵)

۷۰ نادرست (ص ۱۴۵) (۰/۲۵)

۷۱ الف) حمل و نقل جاده‌ای (ص ۱۴۵) (۰/۲۵) ب) آلمان (ص ۱۴۹) (۰/۲۵)

ج) حمل و نقل ریلی (ص ۱۴۸) (۰/۲۵) د) حمل و نقل آبی (ص ۵۲) (۰/۲۵)

۷۲ زیرا با خطر انفجار (۰/۲۵) و سوختگی شدید روبه‌رو می‌شوند (ص ۶۴) (۰/۲۵)

۷۳ ترکمنستان (۰/۲۵) به افغانستان (ص ۵۸) (۰/۲۵)